

KLAGANDE

[REDACTED]

MOTPART

Länsstyrelsen i Östergötlands län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen Östergötlands beslut den 22 februari 2024, se bilaga 1

SAKEN

Skydds jakt efter storskarv enligt jaktförordningen (1987:905)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Länsstyrelsen beslutade den 22 februari 2024 att avslå [REDACTED] ansökan om skydds jakt efter skarv vid Eda 1:3 i Linköpings kommun vid sjön Järnlunden. Som skäl för beslutet angavs i huvudsak följande. Skarvkolonin i Järnlunden är den enda kända skarvkolonin i ett stort vattensystem som sträcker sig från sjön Stora Rängen i norr till sjön Åsunden i söder. Beviljad skydds jakt skulle innebära en hög risk för att skarvarna skräms och etablerar nya kolonier där de kan orsaka stor skada på känsliga fiskbestånd inom andra delar av vattensystemet. Inga andra förebyggande åtgärder har heller vidtagits, vilket bör tillämpas i första hand. Beviljad skydds jakt riskerar att orsaka en större negativ påverkan av skarv inom det aktuella området än nuvarande situation. För beslutet i dess helhet, se bilaga 1.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

██████████ yrkar att sökt tillstånd ska beviljas och anför huvudsakligen följande. Det stämmer inte att skarvkolonin i Järnlunden skulle vara den enda skarvkolonin i området. Det finns också skarvkolonier i Stora Rängen och Åsunden. Redan i nuläget lämnar skarvarna berörda öar norr om Eda-halvön och flyger till andra delar av sjösystemet, sannolikt för att fiska. Länsstyrelsen har inte uppvisat något dokument som visar vilka undersökningar länsstyrelsen har gjort av skarven i Järnlunden, vilket visar hur lite vetskap som finns om skarvens utbredning i sjösystemet. Länsstyrelsen har missat den rikstäckande informationen om skarvens utbredning och skadegörelse på fiskbeståndet, vilket bl.a. framgår av artikel i Corren samt reportage i Sveriges radio P1. Inte heller finns någon dokumentation från länsstyrelsen avseende provfiske, som kan styrka hur fisken har påverkats. Länsstyrelsen har alltså inte genomfört den analys som behövs för att ta ett beslut om skydds jakt. Det ifrågasätts även vad som är definitionen av ett känsligt fiskbestånd och varför Järnlunden inte anses ha något sådant. Om det är för att det inte finns någon fiskevårdsförening så önskas det upplysas om att det har funnits en fiskevårdsförening i Järnlunden som bland annat arbetade med utsättning av yngel. En starkt bidragande orsak till att föreningen upphörde kring år 2010 var upplevd överetablering av skarvar, vilka åt upp för stor del av de utsatta ynglen. Länsstyrelsen har inte heller gett exempel på vad förebyggande åtgärder skulle kunna vara. De har försökt att skrämja bort skarvarna från halvön där de bor utan resultat.

Länsstyrelsen verkar anse att nuvarande situation innebär en negativ påverkan från skarven inom aktuellt område. Det tolkas som att det finns en samsyn om att en allvarlig skada faktiskt föreligger. Skadan består i en tydlig reduktion av fiskbeståndet i Järnlunden. Han har bott på sin fastighet sedan år 2001 och bor där året runt. Han har koll på hur skarvbeståndet har ökat och hur fisken (gös och abborre) har minskat. Han har också fått fiskenäten skadade av skarven. Skadan består också i påverkan på livskvalitén för de boende runt skarvkolonin

med påverkan på luft- och vattenkvalitet där det finns tydliga tecken på övergödning kring skarvkolonin, vilket påverkar boende som tar sitt dricksvatten från sjön. Skarvkolonin har också påverkan på flygsäkerheten då ett lågflygsstråk går över skarvkolonin vid Järnlunden, varför risken för fågelkollisioner är stor. Skadorna behöver åtgärdas.

Länsstyrelsen har bedömt att skarven finns i ett livskraftigt bestånd och att en gynnsam bevarandestatus upprätthålls i Sverige enligt den nationella förvaltningsplanen för skarv. I förvaltningsplanen för skarv i Östergötland bekräftas detta och det nämns även att skarven på många håll orsakar allvarlig skada och har konsekvenser för fisket i skärgården och även i större insjöar. I förvaltningsplanen konstateras också att eftersom gynnsam bevarandestatus föreligger, kan förvaltningen koncentreras till att minska eller förebygga allvarlig skada och att detta i möjligaste mån bör bedrivas genom utveckling av skyddsjakt eller störningsåtgärder. Eftersom ingen annan fågelart finns i sådan omfattning som skarven i aktuellt sjösystem, borde det finnas en marginal för att reducera beståndet utan att äventyra bevarandestatusen.

██████████ har till sitt överklagande bifogat en film på skarvar som flyger över sjön Järnlunden.

Länsstyrelsen vidhåller sitt beslut och anför i huvudsak följande. Skyddsjakt med skjutvapen i närheten av kolonin, som genomförs när skarvarna anländer i mars och april, innebär högst troligt att det finns en stor risk för att de häckande skarvarna sprider ut sig och koloniserar andra platser. Med fler skarvkolonier i vattensystemet kan skadan bli större än vad den redan är. Kolonin i Järnlunden är den enda koloni i vattensystemet som är aktiv och känd för länsstyrelsen. Förebyggande åtgärder som har genomförts har inte beskrivits i någon av de handlingar som finns kopplade till ansökan. Känsliga fiskbestånd är inte en definition utan en bedömning som görs av länsstyrelsen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet) utgör ett gemensamt regelverk för bevarande av fågelarter som förekommer naturligt i vilt tillstånd liksom av deras livsmiljöer i hela Europeiska unionen. Storskarven omfattas av fågeldirektivet. Den har inte upptagits i listan för jaktbara arter och allmän jakt av storskarv är alltså inte tillåten. Med stöd av undantagsbestämmelserna i direktivet kan dock tillstånd under vissa förutsättningar ges till skyddsjakt. Dessa undantagsbestämmelser har förts in i jaktförordningen.

I 23 a § första stycket jaktförordningen anges följande. Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om det finns förutsättningar för att bevilja [REDACTED] skyddsjakt efter skarv vid fastigheten Eda 1:3 i Linköpings kommun.

Det är [REDACTED] som, enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer, ska göra sannolikt att förutsättningarna enligt 23 a § jaktförordningen är uppfyllda för att det sökta tillståndet ska kunna meddelas. De skäl som [REDACTED] i sitt överklagande har åberopat för att skyddsjakt ska beviljas rör 23 a § första stycket jaktförordningen punkterna 1, 2 och 3.

Allmän hälsa och säkerhet (punkt 1)

[REDACTED] har anfört att livskvalitén för de boende runt skarvkolonin påverkas negativt med avseende på luft- och vattenkvalitet. Beslut om skydds- jakt kan enligt punkten 1 endast meddelas med hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller om det finns tvingande orsaker som väger tyngre än de lång- siktiga bevarandintressen som skyddas av bl.a. EU:s fågeldirektiv. Allmän- intresset ska vara väsentligt och avse att skydda de mest grundläggande värdena för människor och samhälle. Exempel på sådana intressen som kan tänkas omfattas är utbrott av epizootiska sjukdomar, ökad risk för trafikolyckor och attacker av rovdjur (Kammarrätten i Jönköpings dom den 19 december 2018, mål nr 57-18). De obehag som [REDACTED] har anfört att de boende runt skarvkolonin upplever kan enligt förvaltningsrättens mening inte sägas omfatta ett överskuggande allmänintresse i den bemärkelsen som åsyftas i bestämmelsen. Någon utredning avseende luft- och vattenkvalitet har inte heller presenterats av [REDACTED]. Grund för skyddsjakt enligt denna punkt finns därför inte.

Av hänsyn till flygsäkerheten (punkt 2)

[REDACTED] har anfört att ett lågflygsstråk går över skarvkolonin vid Järnlunden, varför risken för fågelkollisioner är stor. Han har emellertid inte presenterat någon objektiv utredning till stöd för att skarven i aktuellt område skulle ha negativ inverkan på flygsäkerheten eller att några sådana kollisioner

har skett eller riskerar att ske. Grund för skyddsjakt med stöd av denna punkt finns därför inte.

Allvarlig skada på fiske (punkt 3)

Begreppet allvarlig skada hänför sig framför allt till skador på egendom som medför ekonomiska förluster eller ökade kostnader. För att skadan ska betraktas som allvarlig bör den överstiga vad som kan anses normalt eller rimligt att tolerera. Vid bedömningen av om det finns risk för allvarlig skada ska det beaktas om det är sannolikt att allvarlig skada kommer att inträffa eller förvärras (se Kammarrätten i Jönköpings dom den 19 december 2018, mål nr 57-18).

██████████ har som huvudsakligt skäl för att skyddsjakt ska beviljas anført att fisket och fiskbeståndet har minskat i sjön till följd av det ökade skarvbeståndet, framför allt beståndet av abborre och gös. Han har även uppgett att han har fått fiskenät skadade av skarven.

Det är ██████████ som ska göra sannolikt att allvarlig skada kommer att inträffa eller förvärras på ett sådant sätt att skyddsjakt är motiverat.

Enligt EU-kommissionens vägledning Great cormorant – Applying derogations under Article 9 of the Birds Directive 2009/147/EC (Luxemburg, 2013) kan beslut om skyddsjakt fattas även om det inte går att dokumentera allvarlig skada. En sådan bedömning ska enligt EU-kommissionen baseras på att ett betydande antal skarvar söker föda i ett begränsat område. Dessutom måste populationsstrukturen och artsammansättningen i fiskbeståndet indikera att skarvens predation är den troligaste orsaken till minskade fångster eller skador på fisk och det ska inte vara troligt att det är andra faktorer som orsakar allvarlig skada. EU-kommissionen anser dock att det kan vara svårt att i praktiken beräkna beståndets storlek och att det kan vara lämpligt med ett mer

pragmatiskt tillvägagångssätt där exempelvis en oberoende sakkunnig lämnat ett utlåtande.

Utöver en film som visar ett stort antal fåglar som flyger över sjön Järnlunden som [REDACTED] har gett in i målet, saknas utredning avseende skador som uppstått för fisken och fisket på grund av skarvens predation i de områden som ansökan om skydds jakt avser. Det saknas även annan utredning, av exempelvis sakkunnig som t.ex. närmare beskriver skarvpopulationen och fiskbeståndets status i aktuellt område eller en värdering av om det är troligt att det är andra faktorer som kan ha orsakat allvarlig skada. Det finns inte heller någon utredning som ger stöd för att fiskbeståndet av abborre och gös har reducerats. Enbart den omständigheten att skarven konsumerar stora mängder fisk medför inte att det är fråga om allvarlig skada. Inte heller har någon dokumentation över skada på fiskeredskap getts in. Trots att det med hänsyn till de bevis svårigheter som finns i dessa sammanhang i och för sig inte bör ställas alltför höga krav på underlaget och bevisningen (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 31 mars 2020 i mål nr 2503-19), anser förvaltningsrätten att den utredning som [REDACTED] har presenterat inte gör det sannolikt att skarvens närvaro påverkar fisken och fisket i sådan omfattning att det är fråga om allvarlig skada i jaktförordningens eller artskydds förordningens mening. Skydds jakt kan alltså inte heller beviljas med stöd av 23 a § jaktförordningen punkt 3.

Sammanfattning

[REDACTED] har enligt förvaltningsrätten inte gjort sannolikt att förutsättningarna för att med stöd av 23 a § jaktförordningen punkterna 1, 2 och 3 besluta om skydds jakt är uppfyllda. Det har enligt förvaltningsrätten inte heller framkommit skäl att bevilja skydds jakt på någon annan grund. Länsstyrelsen har således haft grund för sitt beslut. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

[REDACTED]

Rådman

I avgörandet har även nämndemännen [REDACTED]

[REDACTED] deltagit. Rätten är enig.

Föredragande jurist har varit [REDACTED]

Ansökan om skydds jakt efter skarv

Beslut

Länstyrelsen i Östergötlands län beslutar att avslå er ansökan om att bedriva skydds jakt på storskarv (mellanskarv) på fastigheten Eda 1:3 i Linköpings kommun.

Beskrivning av ärendet

Du har i ansökan som inkom till Länstyrelsen den 5 juli 2023 ansökt om att trots fridlysningsbestämmelser få skydds jaga storskarv (mellanskarv) mellan den 1 mars till och med den 30 april 2024.

I ansökan uppger du att det uppskattningsvis är 4000st skarvar som orsakar allvarlig skada på fiske och fiskbestånden i sjön Järnlunden. I ansökan uppger du att en radikal minskning av fisk har skett de senaste åren, för ca 10–15 år sedan fanns det gott om abborre och gös men att det nu är mycket dåligt med dessa fiskar. Du framför också att skarven rubbar balansen i sjön, och tränger undan andra sjöfåglar och fiskgjuse.

I ansökan uppger du vidare att ni sett utvecklingen av mängden skarv, som de senaste 10 åren ökat i stor mängd. Du framför även att stank från närliggande skarvkoloni till fastigheten tränger sig in både utom- och inomhus när det blåser från nordväst/nord. Vilket upplevs som mycket obehagligt.

I ansökan framgår det vidare att skarvarna setts dagligen från mars till september och att skador skett sedan lång tid tillbaka. De ekonomiska konsekvenserna är svåra att uppskatta, men att det handlar om minskade fiskbestånd och möjlighet till fiske samt minskat fastighetsvärde och naturvärden.

Vid telefonsamtal den 29 november uppger du att vattnet i sjön inte upplevs som badvänlig på grund av skarvens påverkan. Du önskar få bedriva skydds jakt när skarvarna ankommer på våren för att minska antalet häckande skarvar i sjön.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen ska pröva ansökan enligt 23a jaktförordningen (1987:905). Prövningen innefattar en bedömning huruvida en allvarlig skada har uppstått eller kommer att uppstå. Länsstyrelsen ska också pröva om det finns någon annan lämplig lösning än skyddsjakt. Vid prövning av ansökan ska länsstyrelsen också bedöma om skyddsjakten försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för skarv i dess naturliga utbredningsområde. En bedömning av vad effekten blir av genomförd skyddsjakt ska också göras.

Skarven bedöms enligt den Nationella förvaltningsplanen för skarv (Naturvårdsverket 2023) finnas i livskraftiga bestånd och att gynnsam bevarandestatus upprätthålls i Sverige.

Den aktuella fastigheten ligger i nära anslutning till skarvkolonin i Järnlunden. Det är den enda kända skarvkolonin i ett stort vattensystem som sträcker sig från sjön Stora Rängen i norr till Åsunden i söder. Inom vattensystemet finns flertalet fiskevårdsföreningar som med olika insatser utifrån lokala förhållanden bedriver åtgärder och utsättningar av fisk för att gynna fiskbestånden. I sjön Järnlunden där den aktuella fastigheten och skarvkolonin är belägna finns ingen fiskevårdsförening.

Länsstyrelsen gör bedömningen att en beviljad skyddsjakt innan och under skarvarnas häckningsperiod inom den aktuella fastigheten, med beaktning på skarvkolonin, skulle innebära en hög risk att skarvarna skräms och etablerar nya kolonier där de kan orsaka stor skada på till exempel känsliga fiskebestånd inom andra delar av vattensystemet. Enligt Länsstyrelsens förvaltningsplan för skarv, framtagen och beslutad av länets viltförvaltningsdelegation i juni 2022 framgår att nyetablering av skarvkolonier ska där så är möjligt förhindras inom och i närheten av fredningsområden för fisk, i insjöar med värdefulla fiskbestånd samt i närheten av bostadshus.

Länsstyrelsen bedömer vidare att inga förebyggande åtgärder har vidtagits, vilket i första hand bör tillämpas.

Med anledning av närliggande viktiga föryngringsområden för fisk och de insatser som görs för att gynna fiskbestånden i fiskevårdsföreningar inom vattensystemet bedömer Länsstyrelsen att en omfattande skyddsjakt inom den aktuella fastigheten i nära anslutning till den befintliga skarvkolonin skulle öka risken att

nyetablering av skarvkolonier bildas på mer olämpliga platser, vilket skulle kunna vara förödande för fiskbestånden inom vattensystemet.

Sammanfattningsvis bedömer Länsstyrelsen att en beviljad skydds jakt riskerar orsaka en större negativ påverkan av skarv inom det aktuella området än nuvarande situation.

Länsstyrelsen anser inte att kriterierna för skydds jakt är uppfyllda, ansökan ska därför avslås.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Jaktförordning (1987:905)

23 a § Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett beslut som avses i första stycket får även avse rätt att göra ingrepp i fåglars bon eller förstöra fåglars ägg. Förordning (2009:1265).

29 § Om förutsättningarna enligt 23 a § är uppfyllda för andra djur än björn, varg, järv, lo, säl eller örn, får länsstyrelsen ge tillstånd till skydds jakt.

Länsstyrelsen ska i beslutet om tillstånd bestämma hur man ska förfara med ett fångat eller dödat djur av en art som avses i 33 § första stycket.

Om beslutet rör arter som annars är fredade, är länsstyrelsen skyldig att årligen till Naturvårdsverket lämna de uppgifter om jakten som verket begär. Förordning (2021:334).

Information

Skydds jakt är ett sista alternativ när alla andra rimliga alternativ har uteslutits.

För att förebygga skador av vilt kan det vara lämpligt att vidta olika åtgärder för att skrämma viltet. Enligt 5§ jaktlagen finns undantag från att viltet inte får ofredas eller förföljas annat än vid jakt, som innebär att lämpliga åtgärder får vidtas av markinnehavaren i syfte att motverka skador av vilt, om sådana skador inte kan motverkas på annat tillfredsställande sätt.

Skrämselåtgärder bör enbart genomföras i anslutning till den egendom som riskerar att skadas och får endast riktas mot det vilt som orsakar skada.

Åtgärderna får inte medföra störningar för viltet utöver vad som krävs för att motverka skadan. I första hand bör det tillämpas skrämsel i form av till exempel mänsklig närvaro.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010-223 50 00 eller via e-post ostergotland@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 11355-2023 i ämnesraden för e-post.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vilthandläggare [REDACTED] med vilthandläggare [REDACTED] som föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdshandläggare Adam Bergner och länsfiskekonsulent [REDACTED] medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Östergötland antingen via e-post; ostergotland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, ostergotland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 50 00. Ange diarienummer 11355-2023.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.